

FOREL IN BOTERSAUS

Eenakter in drie scènes

over de dood van Marie-Rose Morel

door

BORIS ROUSSEEUW

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

(Grimas Theatergrime verkoop)

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **FOREL IN BOTERSAUS** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **BORIS ROUSSEEUW** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2016 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **2** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bgnt ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONAGES:

MARIE-ROSE - een 39-jarige en terminaal zieke politica

ALEXANDRA - haar tienerdochter

*“Ik heb geen ervaring met toneelschrijven, maar wordt dit stuk niet opgevoerd, dan begrijp ik er helemaal niets meer van: dit kan in heel Vlaanderen spelen, in al die culturele centra’s... en zorgt gegarandeerd voor tranen, voor herkenning, en voor controverse.”
(Stan Lauryssens)*

“Het is over het geheel genomen een sterke tekst, vind ik, die het ook als opgevoerd stuk prima zal doen.” (Benno Barnard)

“Werkelijk zeer schoon.” (Marnix Peeters)

TOELICHTING

Marie-Rose Morel (1972-2011) was een Vlaamse politica die haar korte politieke carrière in 2001 begon bij N-VA. In 2004 stapte ze over naar het Vlaams Belang. Voor deze extreem-rechtse partij zetelde ze in het Vlaamse parlement en in de gemeenteraad van haar woonplaats Schoten, waar ze na de gemeenteraadsverkiezingen van 2006 bijna slaagde in het doorbreken van het “cordon sanitaire” rond het Vlaams Belang. Gaandeweg kwam de hervormingsgezinde en conflictueuze Morel echter steeds meer in botsing met de hardliners binnen de partij, die ze in 2010 teleurgesteld verliet. De ruzies leidden tot het aftreden van voorzitter Frank Vanhecke en veroorzaakte een zware electorale terugval van de partij. Morel zelf stierf partijloos.

Dit was lang niet de enige teleurstelling die ze in die periode te verwerken kreeg. Haar eerste huwelijk eindigde in 2008 op een langdurige vechtscheiding, met haar twee zoontjes als belangrijkste inzet. De opvallende blonde schoonheid (*Marie-Rose Morel werd in 1993 Miss Vlaanderen*) werd bovendien in 2008 getroffen door een veel te laat gediagnosticeerde baarmoederkanker, waardoor ze lichamelijk zwaar aftakelde en waaraan ze in februari 2011 overleed. Morel getuigde op haar eigen website vrijwel dagelijks over haar strijd tegen de ziekte en publiceerde er ook een boek over, “Leve het leven!”, dat een bestseller werd. Het was de eerste maal dat de ziekte en dood van een Bekende Vlaming zo door iedereen meegeleefd werd, ook door mensen die haar politieke opvattingen verfoeiden. Na haar overlijden ontving haar tweede echtgenoot Frank Van-hecke, met wie ze een maand eerder gehuwd was om haar bezittingen af te schermen voor haar eerste man, vele duizenden steunbetuigingen.

De auteur van dit toneelstuk, Boris Rousseeuw, heeft Marie-Rose Morel als journalist goed gekend en gebruikte bij het schrijven een aantal historische feiten. Hij drukt er echter op dat het eindresultaat pure fictie is, géén reconstructie of biografie. Zo geeft hij Morel een tienerdochter, Alexandra, in plaats van de twee zoontjes die ze in werkelijkheid had. Hem interesseerden vooral het bizarre karakter van Marie-Rose Morel, een vat vol tegenstrijdigheden, het meervoudige drama dat geleid heeft tot haar ondergang, en de wijze waarop een jonge vrouw, en haar dochter, zich gedragen in het zicht van de dood.

EERSTE SCÈNE

Een grote modieuze houten keukentafel met een fruitschaal, een stapel kranten en wat post ; één stoel.

MARIE-ROSE: *(zit voorovergebogen aan tafel en luistert geconcentreerd naar haar gsm. Zomerkleedje, kleurige hoofddoek)*
Maar dokter, ik had gedacht....

(stilte)

Die andere meting was toch goed....

(stilte)

Dus eigenlijk betekende dat niets...

(stilte)

Ja. Nee. Ik ook natuurlijk. Elke kans.

(stilte)

Dus maandag om tien uur in Leuven.

(stilte)

Ja. U ook. Dank u.

(werpt de gsm in de fruitschaal)

Ho_oe doen ze het, die oncologen, een doodvonnis verpakken als een gunst,

Een kerstgeschenk. Cellen van hier en plaatjes van daar, “een laatste poging”, “Bodemwaarden”, “recidief”, en waar is plots het woord “hoopgevend.”

“We zien geen horizon”, alsof ik een scheepje ben dat gaat vertrekken.

Ik denk dat deze aesculapen hun studies afronden met een rollenspel.

Bij voorkeur in een duur hotel aan zee, waar hun toekomstige patiënten

Als vette padden braden in de zon. Heel goed gezien als stimulans.

“Confrater Delacroix, vandaag bent u een uurtje terminaal.

Eerst onbegrijpend en verbijsterd, dan aanvaardend.

En niet te kritisch, het is hier Holland niet.

Dat hoofdje en die schouders naar beneden.

Wij gaan voor heel veel deemoed, en vooral veel incasseren.

U treurt bijna bewonderend met mij mee

Omdat ik toch maar weer dat slechte nieuws moet brengen.”

Bon, wat heb ik nog. Een woeste moeder die ik ver van alle oncologen houd,

Een dochter die veel te veel begrijpt, een man die neukt en weent,

Gelukkig niet terzelfdertijd en ook niet bij dezelfde vrouw,
En een politieke partij die niet kan wachten op mijn dood,
Zoals losers geilen op een rijke suikertante.

Maar een legaat als dat van mij is niemand toe te wensen.

ALEXANDRA: *(komt op, gaat op tafel zitten, neemt een appel uit de fruitschaal en eet. Ook een zomerkleedje. Bruine benen. Blond. Mooi)* En? Wat zegt meneer dokter? Gaan we weer druppels tellen? Mag ik mee?

MARIE-ROSE: Ik citeer: “Onze laatste kans.” Met “enkele experimentele kantjes”, jahaa.

Vermoedelijk zijn de proefkonijnen op. Vertraging van de executie.
Zoals de ondergang der Keizerlijke Garde in Waterloo.

Napoleon verslagen, maar gered. Mij wacht geen Sint-Helena.

Alleen een kist. Mijn oorlog was van aanvang af verloren.

Waarom dan vechten, zal u vragen? Al die ellende, al die pijn.

Braken aan de rand der autostrade. Omdat ik niet anders kan.

Mijn defensie staat nooit uit. Een familietrek. Mijn moeder,

Die zou mij vermoorden als ik mijn vlag dierf strijken.

Dus neem die lans of dat geweer. Als je maar vecht. Iets probeert.

Al staan de tellers allemaal op nul, en zijn de baxters leeg.

Mijn schat, beloof mij één ding.

ALEXANDRA: *(steekt ironisch twee vingers op)* Okee.

MARIE-ROSE: Bezweer je vader om mij uit de grond te houden. Jij kan dat goed.

Hij houdt teveel van kerkhoftreuren in de regen.

Ik weet het, ik moest altijd mee. Niemand wil zoveel publiek

Als komedianten. Neen, het vuur in met dit chemisch vat.

Al ben ik bang. Heel bang. Een kaarsvlam doet al pijn.

Bon. Maak er een stemmig feestje van. En strooi mij dan maar uit,
op zee

Of op de dijk. Dan heb je een perfect symbool voor 't hele land. Te vol.

Wij speelden uren hoelahoep, en jokari. Probeer dat nu maar eens.

Je slaat meteen een vette pens de frieten uit zijn poten.

Strooi wel wind mee, of ik zorg posthuum voor tandenknarsen.

Maar alsjeblieft geen graf. “Concessie”, het woord alleen.

Alles heb ik gedaan, maar geen concessies. En een graf

trekt ook nog jaren flaminganten, alsof ik onafhankelijkheid wou of zo.

ALEXANDRA: *(verbaasd)* Niet dan?

MARIE-ROSE: Och ja. Ja goed. Waarom ook niet. Je kiest een plaatje en je danst.

Ik wou vooral mezelf. Als burgemeester. Of nog meer.

(Alexandra lacht)

Was dat weer fout gerekend. Lach maar.

ALEXANDRA: Ik lach vooral omdat ik niet meer wenen kan.

MARIE-ROSE: Dat begrijp ik. Je kan niet altijd maar de berg afrollen.

Het stopt een keer. Jouw leven komt eraan, je wordt een vrouw.

Niemand kan verder tijdens mijn eindeloos creperen.

Gasthuisberg? Een zee van tijdverlies. Een dode oceaan.

Waar is papa? Hij wist dat ik ging bellen voor de cellen.

ALEXANDRA: *(imiteert irritante quizmaster)* Wat is het? Het zit op de bank en het weent. Tien punten.

MARIE-ROSE: Ik pas. Al jaren.

ALEXANDRA: Al bij al is met die mannen toch geen kloden aan te vangen.

MARIE-ROSE: Je taalgebruik is onverzorgd, mijn schat, maar eigenlijk heb je gelijk.

Mijn vader was getrouwd met zijn gazon en trok ten oorlog tegen mollen.

Hele bussen carboline stak hij met vodden in hun pijp. De mollen triomfeerden. Ze groeven driftig nieuwe gangen onder het zwart en rosse gras.

Hij stond er bij te wenen. Dat wat hij beschermen wou, ging dood.

Een jaar later was hij zelf naar 't mollenfeest. Mijn moeder kocht een flat

Om zich te kunnen concentreren op haar kroost. Op mij.

ALEXANDRA: Ja, het is een pletwals. Maar wel bezorgd. Wij vrouwen, wij...

MARIE-ROSE: *(geamuseerd)* Nu komt het.

ALEXANDRA: Wij zijn er.

MARIE-ROSE: Dat is waar. Soms meer om goed te ruiken of de zieke nog niet stinkt.

Mannen... Ze willen leven maken, met hun kolderieke speer.

Toon hun een kind, zelfs met dubieuze kleur, en ze gloriëren.

Maar het vertrekken maakt hen bang. Ons niet. Wij zien het hele leven.

Wij géven.

(stilte)

Van chemicaliën gesproken, weet jij wat ik het ergste vind?

Niet de baxters, niet de naalden, niet de kots. Maar het verlies

Van al je blonde haren. Je hoofd, daar kan een pruikje op.

Al zijn die jodinnen geen reclame. Jezus toch, die dwaze koppen.

Maar die fijne haartjes op je arm, die rechtstaan bij verlangen. Weg.

Dat donsje op je benen op het strand, en iemand
Om het zout er af te likken. Weg.
En dan die witte golfslag onderaan je rug.
Een opmerkzaam man zou soms vergeten aan te vallen.
En vooral dat pelsje op de zachtste plek, die we zo graag
verbergen. Weg.

ALEXANDRA: (*theatraal tegen het publiek*) Kortom: ons moeder
heeft nu ook een kale poes!

Wat is 't probleem, ik vind het cool. Een handje zeep en klaar.
Voor de rest van het spektakel ben ik te jong...

MARIE-ROSE: Te jong? Sorry maar zó blond ben ik nu ook weer
niet. Niet meer.

ALEXANDRA: (*onverstoorbaar*) ... Ben ik te jong en en u te ziek. Kijk
maar naar mijn vader.

MARIE-ROSE: Je vader, meisje, heeft het moeilijk. (*Alexandra proest
het uit*)

In negen maanden werd zijn blond paradepaard een blinde knol.
Alleen nog goed om beertonnen te trekken. Wat het ook vlijtig heeft
gedaan.

Sondes, baxters, ondersteken, maar geen vrouw. Laat staan een
moeder.

En tel daarbij nog al zijn... verantwoordelijkheden.

ALEXANDRA: Hij is al jaren aan 't bedriegen. Steenrijk, maar een
mislukkeling.

MARIE-ROSE: Hij heeft teveel liefde voor één vrouw. Hij is zwak,
maar goed.

Hij heeft je gemaakt. Al is hij fout, je moet hem respecteren.

Hij wou mij beschermen, en heeft daarbij gefaald.

Nu wil hij *jou* beschermen, en zal ook daarin falen.

Een Morel in huis? Er zijn betere ideeën.

ALEXANDRA: Hij is niets, en hij is het nooit geweest. Ik hou van
hem,

Maar zonder het te willen. Zonder dat ik een reden voel. Gewoon.
(*in gezondheidsreclamefilmjesstijl*)

Doch niet getreurd, nu komt er een verkwikkende massage!

(*gaat achter haar moeder staan, maakt haar hoofddoek los, en
masseert voorzichtig olie op haar kale schedel*)

MARIE-ROSE: Het enige deel van mijn karkas dat het nog waard is
Om gemasseerd te worden. De rest is vies en kraakt en rot.

Als ik het restaurantterras op stapte, wat zeg ik, schreed,

Dacht geen enkele man daar nog aan eten.

Een aanbiddert met een teveel aan inspiratie

Schreef ooit dat ik kon gaten branden met mijn blauwe ogen.

Ze zijn wel grijs, maar goed.

Sterker nog, dat ik, citaat, “met puur astrale levitatie twee trainrails uit de grond zou kunnen trekken”.

Nu heb ik een katheter in mijn borst, en een geurige drainage.

In wat men noemt: de liesstreek. Die ligt nog achter Poperinge.

Ja dochterlief, ik ben mijn eigen Aquafin.

Al valt er weinig waardevols te recycleren.

Alleen wat modder. En veel spijt.

ALEXANDRA: Spijt? Een nieuw concept in onze familiale uiterwaarden.

MARIE-ROSE: Nu spreek je als mijn vader. Uterwaarden. Zanten en persijns.

Je vond hem niks, maar hij zit in jou. Iedereen komt terug.

(Alexandra masseert verder. Beiden sluiten de ogen. Stilte)

Mmm, lavendel. Als ik je koele vingers voel en dan de ogen sluit....

ALEXANDRA: *(ogen ten hemel)* De grote Vlaamse dichteres Alice Nahon is hier dus echt niks tegen.

MARIE-ROSE: Dan denk ik aan de engel Gabriël.

ALEXANDRA: *(stopt met masseren)* Pardon?

MARIE-ROSE: De engel Gabriël. Die met zijn pronte vleugelslag en goed humeur

Aan Maria meldde dat het bingo was.

ALEXANDRA: Ik zie helaas 't verband niet met het sterven.

MARIE-ROSE: Er is ook geen verband. Tenzij dan dat jouw handen mij verlangen doen

Naar de beloofde rust van binnenkort. Die vrouw een kind, en ik de dood.

Die stilte. Dat niet meer.... nodig zijn?

ALEXANDRA: Die statie is al maandenlang voorbij. Gooi eens een partijkaart op de post.

Heel goed qua niet meer nodig zijn. Grondig. Waterdicht.

MARIE-ROSE: Wat ik van mijn chemisch lijf niet meer kan zeggen.

Nog geen veertig en al pampers vullen.

Op kosten van het ziekenfonds. En hoe.

Kleurloos ben ik nooit geweest, en nu al zeker niet.

Bevoegden kunnen er de toekomst mee voorspellen.

ALEXANDRA: Dat kan ik ook. En gratis zelfs. Maar we dwalen weer eens af. *(opnieuw teatraal tegen het publiek)*

We waren bezig over: de partij!

MARIE-ROSE: *(windt zich voor het eerst op)* Wat een bende valse hypocrieten!

(Alexandra moedigt haar met armgebaren aan)

En zo dom, zo zonder stijl. Wie vrijwillig naar de zwarten komt
Om zich uit te laten stoten, uit vakbond en bedrijf,
Heeft toch ook een beetje recht op lamentatie?
Een boegbeeld dat op sterven ligt, tel op, een winst van tientallen...

(Alexandra kijkt heel verbaasd)

Nu ja... meerdere procenten, wie kan dat versmaden?
Een gratis Mater Dolorosa van formaat, is betere reclame
Dan eender welk spektakel. Mijn allerlaatste congres,
- Ik stond te walgen op mijn benen, en echt niet van de chemo -
Was over Europa, alstublieft. Je zegt wat andere partijen denken.
Zet genoeg negers aan de poorten, en ze voeren je programma uit.
Niet de negers. De anderen. De uitkomst is gelijk: veel doden.

Maar goed, stel je voor: een lijkdienst in onze mooie kathedraal.
Binnenkomen op de tonen van *De Roos*, gezongen door een
lotgenoot.

Om al een beetje in de sfeer te komen.

En na de preek een dochter, zwart gekleed, met felle ogen,
Die in tranen meldt dat ze mijn programma af wil werken...

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto